

VOLKSTONEEL

Eerlijk gezegd, we waren Dinsdagavond erg nieuwsgierig wat we te zien en te horen zouden krijgen, toen we naar het Asta-theater togen om „De Stakers” te gaan zien, toneelstuk in drie bedrijven Zop het voor of tegen de staking pleiten?

Direct bij de aanvang van het eerste bedrijf wisten we het al. Dit was echt volkstoneel in de goede zin van het woord. Het eerste bedrijf speelde in 1938, in de woonkamer van een reder. De klassetegenstellingen werden direct scherp belicht. Vooral het einde is heel sterk, waar de werkloze prolet de gelegenheid neemt om de zelfgenoegzame kapitalist eens goed de waarheid te zeggen. De moeder legt er nog een schepje op, als ze het voor haar zoon opneemt en ze tegen haar „Mevrouw” zegt: „ja, we hebben ook ons kind onder ons hart gedragen, evenals U en in pijn gebaard, wij voelen dezelfde moederliefde, nee, wij hebben meer gevoel voor onze kinderen, want wij hebben er de zorg voor gehad die jullie niet kennen!”

Eens zal er een andere wereld zijn, waar de producten van de arbeid ten goede komen aan hen die ze produceren en niet alleen aan een stelletje nietsnutters, dividendhouders! Wat deze scène zo prachtig maakte, was de glorie en de overtuiging, waarmee het gezegd werd. Het waren niet uit het hoofd geleerde frasen of mooie woorden, maar hier werden gedachten uitgesproken, die door een overtuiging gedragen werden, en dat maakt een toneelstuk waardevol. Daarin verschilt dit ook van de burgerlijke toneelstukken.

We zagen het tweede bedrijf dan ook vol optimisme tegenover. Helaas we werden teleurgesteld. Het tweede bedrijf stelde een schuilplaats voor in de woning van den fabrikant. Allen zijn nu verenigd in het verzet, de fabrikantenfamilie, voltalig met

zoon en dochter, de arbeider en zijn oude moeder, een jood en een priester. Vol aandacht luisteren ze naar radio Oranje, die haar beloften voor den arbeider de wereld inzendt. Na de oorlog zal het beter worden... De heer Parkstra collaboreert wel een beetje en wordt daarom nog wat gewantrouwd, maar zoon en dochter zijn één in het verzet met den eerst gesmeden proletarier en zijn moeder. De arbeider voelt zich Nederlander en verwijt den fascist: „je bent niet waard Nederlander te zijn.” Het derde bedrijf speelt na de oorlog '46, de zware handel bloeit, de arbeiders staken, de kranteman verkoopt „De Waarheid”... De reder en de arbeider staan weerd als vijanden tegenover elkaar, als vanouds... De dochter van den reder is verliefd op den arbeider, ze krijgt hem niet (gelukkig); de zoon geeft rondjes en leest ook al „De Waarheid”. De arbeider houdt een gloeiende toespraak tot het publiek in de zaal, waarin hij de arbeiders aanraadt om te staken steeds maar te staken, net zo lang tot ze een menswaardig bestaan hebben en de offers voor de wederopbouw gelijkelijk verdeeld worden onder haven- en textielbaronnen en de arbeiders. Och arme! Strijden voor een „echte” gelijke verdeling der armoede. „Dat is ons heilig ideaal”. Het is niet te verwonderen dat deze laatste bedrijven niet dat spel te zien gaven uit het eerste bedrijf. Het overtuigde niet.

Toch gaven ze eigenlijk niets anders weer, dan datgene wat onder het grootste deel van het proletariaat heden ten dage leeft. Anders konden ze ook niet geven. En als zodanig moeten we het zien en de ontstellend lege zaal betreuren. Want temidden van wat op de planken verschijnt, is dit een fris geluid. Het brengt problemen van het tegenwoordige proletariaat ten tonele en dat is al heel wat.

VAN DE MAASKANT

Er heerst onenigheid in de geleiden van de E.V.C. Onenigheid over verschillende dingen. Onenigheid over de dubbelzinnige houding van het hoofdbestuur, met name van Koenen, inzake de zeelieden- en havenarbeidersstaking. Onenigheid ook over de plaatselijke leiding, met name over Toon v.d. Berg. Steeds weer heeft Toon v. d. Berg betoogd geen lid van de C.P.N. te zijn. De arbeiders hebben dit ook aangenomen en in hem een kameraar gezien, die trachtte tegen de groeiende C.P.-invloed in te roeien, die niet het belang van een bepaalde politieke partij doch uitsluitend het arbeidersbelang wilde dienen.

Laten wij voorop stellen, in weerwil misschien van hetgeen wij hierna nog zullen schrijven: dat wij persoonlijk v. d. Berg nog als zodanig zien. Wij geloven nog niet, dat v. d. Berg lid van de C.P.N. zou zijn, dit in weerwil van het feit, dat hij als kandidaat voorkomt op de lijst van de C.P.N. voor de a.s. gemeenteraadsverkiezingen. Wij nemen echter wel als vaststaand aan, dat hij de tekenen des tijds niet heeft verstaan en zijn eigen kunnen en invloed heeft overschat, althans bezig is deze te overschatten. Dit is zijn grote fout en daarmee berokkent hij, gelijk zovelen voor hem, schade aan het arbeidersbelang. Een groot aantal arbeiders ziet de E.V.C. als haar

strijdorganisatie, die wars van elke partij-politieke invloed en op een andere wijze dan N.V.V. en andere vakorganisaties het deden, een hulpmiddel kan zijn in haar strijd. Toon v. d. Berg was voor die arbeiders de belichaming daarvan en zijn persoonlijke invloed was tengevolge daarvan ongetwijfeld groot. Dat dit vertrouwen in en bouwen op een persoon berustte op een fout in het politieke denken der arbeiders, willen we hier momenteel voorbij gaan, feit is, dat we deze invloed en dit vertrouwen moeten erkennen.

De gemeenteraadsverkiezingen zijn in aantocht en daar zien de arbeiders plotseling hun man, waarop zij hun vertrouwen hadden gesteld, verschijnen op de lijst van de C.P.N. Weliswaar met de toevoeging „oud-S.D.A.P.”, doch dat maakt de kwestie alleen maar gecompliceerder. Geen arbeider die dit accepteert. Hij redeneert heel logisch „je bent lid van de C.P.N. en dan is het natuurlijk, dat je op de kandidatenlijst van die partij voorkomt, of je bent geen lid en dan heb je er ook niets mede te maken”.

En nu kan Toon v.d. Berg zich wringen in diverse bochten, verwijzende naar het eenheidsstreven belichaamd in de E.V.C. betogen, dat we uiteindelijk ook op politiek terrein tot eenheid moeten komen en zijn prijken op de C.P.-lijst mede moet worden

gezien in het teken daarvan, al het water van de zee wast niet weg, dat de onmiskenbare onrust onder de E.V.C.-arbeiders door zijn optreden verhoogt is geworden. Zelf voelt hij het blijkbaar ook zo aan, tenminste in „Eenheid van 24 Juni” wijdt hij het grootste gedeelte van dit blad aan een poging tot rechtvaardiging van zijn houding. In dit artikel komen enkele merkwaardigheden voor, die we niet mogen laten passeren. Hij schrijft dan:

„Reeds voor de kamerverkiezingen werd mij het verzoek gedaan om als partijloos en onafhankelijk socialist de eerste plaats op de lijst der C.P.N. voor de statenverkiezingen te willen bezetten. Ik heb dit toen geweigerd, niet om principiële maar meer om praktische redenen en omdat ik op dat ogenblik nog niet zozet van de noodzakelijkheid was overtuigd. Sindsdien zijn een kleine 3 maanden verlopen en in die periode hebben zich een aantal gebeurtenissen voltrokken die mij (en naar ik meen, mij niet alleen) ernstig de vraag hebben opgedrongen of mijn politieke houding wel verantwoord was; met andere woorden, of ik wel in voldoende mate mijn deel bijdroeg om de grote gevaren die de arbeidersklasse bedreigen, te helpen keren”.

„Wij voorspelden een periode van steeds verder gaande verarming van de arbeidersklasse en van verscherpte dictatuur tegen ons verzet daartegen. De grote klassebotsingen, waarbij juist vooral Rotterdam het brandpunt was in het afgelopen jaar, hebben ons volkomen in het gelijk gesteld. We behoeven hierover niet uit te wijden, ieder van ons heeft met de gebeurtenissen intens meegeleefd en weet dat wij op dit ogenblik reeds op dat critieke punt zijn aangeland waarop de bezittende klasse naar het laatste en scherpste wapen, waarover zij beschikt, grijpt, het geweld, de Wehrmacht zelden de Nazi's, het leger zegt de Nederlandse reactie”.

En dus... wil v.d. Berg zitting nemen in de gemeenteraad. Om daar in zijn doolie een beetje als oud-S.D.A.P. er de reactie een halt toe te roepen? Het wapengeweld te keren? Hij mag daarbij zelfs nog de medewerking van zijn mede-lijstgenoten, de C.P.N.-ers, die mede door zijn hulp in de raad zullen komen, in roepen, wij geloven niet dat hij in die taak slagen zal. Wij hebben v. d. Berg meerdere malen horen zeggen, dat de bevrijding der arbeidersklasse het werk van die klasse zelf moet zijn. Volkomen accoord, doch gezien dan deze woorden en de daartegenover ingenomen houding kunnen wij deze woorden uit zijn mond niet anders opvatten dan als frasologie. Zelf constateert hij, sprekkende over het N.V.V. en het verlies van de P. v. d. A. bij de kamer- en statenverkiezingen:

„het betekende de volkomen nederlaag van hun illusiepolitiek, van de naïeve gedachte dat het mogelijk zou zijn om de wolf en het lam vreedzaam naast elkaar te doen leven”.

doch zelf maakt hij zich schuldig aan soortgelijke illusiepolitiek door de arbeiders op te wekken hun stem op hem uit te brengen en dus bij die arbeiders de gedachte wekkende dat dit mede een wapen zou kunnen zijn in de bevrijdingsstrijd.

Tegenstelling tussen woorden en daden, zoals er trouwens nog meer inconsequenties bij v.d. Berg zijn te bespeuren. Fel is hij in zijn critiek op de leiding van de z.g. moderne arbeidersbeweging. Doch waar blijft zijn critiek als onafhankelijk socialist op de C.P.N., die toch minstens even schuldig is aan de misère? Vanwaar deze eenzijdigheid in critiek? De arbeiders zeggen, „omdat hij reeds aan de jeband loopt van de C.P.N.” Toon v. d. Berg mag daartegen nu stelling nemen, het is echter de logische consequentie die uit zijn houding getrokken wordt.

Voor ons staat echter vast, hetgeen wij ook reeds in de aanvang zeiden, dat v. d. Berg de tekenen des tijds niet heeft verstaan. Hij beleeft wel met de mond het standpunt van de zelfstrijd der arbeiders, hij is één der vooraanstaanden van een organisatie, wier uiteindelijk grondbeginsel eveneens op die zelfstrijd is gebaseerd, in de practijk echter is hij mede een diergenen, die de arbeiders van de weg der zelfstrijd afvoeren en hun organisatie brengen op het pelt van een doodgewone organisatie gelijk ook het N.V.V. is. Ongewild zonder twijfel, doch zijn politiek denken voert hem daartoe en verleent hem niet de kracht om tegen de storm in te roeien. Dit tot schade van een stuk arbeidersbeweging, die met dergelijke leiders ongetwijfeld haar ondergang als strijdorganisatie tegemoet gaat.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voork. adres: Boursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie Trouwingstraat 811
Postgite 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

HET VREDESOFFENSIEF

De wapenen zijn op de slagvelden in Europa reeds meer dan een jaar tot rust gekomen, maar nog altijd is er geen vrede. De Russische legers rukten van Stalin grad af in zware strijd op naar het Westen, overstroonden de Balkan, trokken dwars door Polen en Oost-Duitsland en drongen door tot aan de Elbe. De legers der Geallieerden kwamen na de landing in Normandië van het Westen, tot ze de Russische legers ontmoetten. Tussen deze legers werd de bekende Demarcatielijnd getrokken, die Churchill later „het stalen gordijn” heeft genoemd. Werd daarmee tot uitdrukking gebracht, dat er een soort wapenstilstand zou zijn tussen de landen, die bondgenoten waren in de strijd tegen Duitsland, nu de oorlog tegen dit land geëindigd is?

Het is hier niet de plaats om in te gaan op de tegenstellingen, die tussen de Westerse machten en Rusland reeds lang hebben bestaan en die sinds de capitulatie van Duitsland meer en meer naar voren zijn gekomen. We willen alleen wijzen op het feit, dat er geen vrede is, officieel niet en ook niet in werkelijkheid. Er is een wapenstilstand tussen de drie grote mogendheden die feitelijk de wereld beheersen; er zijn er maar weinigen, die het niet zo aanvoelen, al wordt het officieel niet zo genoemd.

Officieel kwamen na de capitulatie van Duitsland de „grote drie” in Potsdam bijeen, en gaven na geheime besprekingen richtlijnen voor wat men „de organisatie van de vrede” noemde. Officieel was verder de conferentie van San Francisco, waar de wereldorganisatie van de „Verenigde Naties” (de U.N.O.) werd opgericht met de Veiligheidsraad als permanent lichaam. Beide, de UNO en de Veiligheidsraad zijn reeds in een reeks van zittingen bijeen geweest; maar het is gebleken, dat men daar bij de oplossing van gerezen geschillen, zoals b.v. in de kwestie-Iran, niet tot overeenstemming kon komen. Trouwens, de opzet van deze wereldorganisatie was reeds zo, dat daar geen beslissingen genomen konden worden, als één der grote drie er bezwaren tegen had. In de UNO heerst het vetorecht

van de grote drie en zoals bekend, heeft Rusland hiervan reeds vaak gebruik gemaakt, als er een beslissing zou worden genomen, die tegen zijn belangen indruiste.

De langs de officiële weg ondernomen poging om „de wereldvrede te organiseren” is tot heden mislukt. De met zo veel hoop vernomen boodschap, dat het nooit meer tot een oorlog zou komen, en dat als waarborg daarvoor de hechte internationale organisatie der „Verenigde Volkeren” met een eigen machtsapparaat zou dienen, vindt nergens meer geloof. Want de werkelijkheid ziet er anders uit. Aan beide zijden van „het stalen gordijn” wordt met man en macht gewerkt aan het versterken van de eigen posities. Het is ondoenlijk, om alle verschijnselen op te noemen, die hiervan getuigen. Een feit is, dat het zo is en er is wel haast niemand meer, die zich nog illusies maakt over een eeuwige vrede.

In deze geest was het dan ook, dat de ministers van Buitenlandse Zaken van de grote mogendheden, waarbij nu ook Frankrijk werd gerekend, in Parijs bijeenkwamen. Waar het in de UNO onmogelijk bleek in allerlei kwesties tot overeenstemming te komen, probeerde men, door directe besprekingen tussen de vertegenwoordigers der grote mogendheden, de belangen van deze machten tegen elkaar af te wegen en wanneer ze met elkaar in strijd waren tot een compromis te komen, of aanspraken te ruilen, waar het mogelijk zou zijn.

Zakendoen dus, sjacher in het groot. Hier heeft men het masker laten vallen en men doet ook geen moeite meer, het te doen voorkomen, alsof er wordt gewerkt aan de „vrede”, die een gelukkige toekomst

UIT DE INHOUD:

Crisis in de Vakbeweging
Gemilitariseerde Jeugd
Pogrom

voor de mensheid zal brengen”. De overwinnaars maken aanspraak op de buit, en de buit bestaat uit gehele landen (Duitsland, Italië en de halve Balkan) met alle aanwezige materialen en bewoners erbij. En als gevolg daarvan, ook dat, wat de bewoners in de toekomst zullen produceren. Wij hier in Nederland, hebben in de vijf oorlogsjaren ondervonden, hoever deze aanspraak op buit kan gaan. Onze persoonlijke eigendommen, onze radio's, fietsen of wat dan ook nam de overwinnaar ons af, hij nam, wat wij dagelijks produceerden en hij nam tenslotte de mensen zelf, die hij als arbeidsslaven depotteerde. In deze geest worden ook de besprekingen tussen de directe vertegenwoordigers der overwinnende landen in Parijs gehouden. Zij duren reeds maanden

Wanneer we dus nu uit Parijs vernemen, dat eerstdaags de vredesconferentie zal plaats vinden, waar over het lot van Duitsland, Italië en de Balkan zal worden beslist, dan moeten we goed begrijpen, dat het daar niet gaat om de vrede met de overwonnen landen. Ze zullen — als tenminste deze „vredesconferentie” tot besluiten komt — vernemen, aan wie zij zullen toebehoren en wat ze moeten opbrengen. De betekenis van de aanstaande „vrede” is, dat men zal trachten „vreedzaam” de buit onder de overwinnaars te verdelen.

De kansen, dat het zal gelukken, zijn niet bijster groot. Want de werkelijkheid is, dat de overwinnaars niet gewacht hebben met het binnenhalen van de buit, tot een overeengekomen en getekende „vrede” daartoe de sanctie geeft. Rusland heeft nog tijdens de oorlogshandelingen Roemenië, Bulgarije, Hongarije, Oostenrijk, Tschecho-Slowakije, Polen en het Noord-Oosten van Duitsland bezet. Het heeft uit dit gebied goederenvoorraden, fabrieksinstallaties enz. weggehaald en is nog voortdurend bezig dit te doen. Verder wordt door Rusland het bestuur in deze landen dusdanig gecontroleerd en beheerst, dat men al deze landen als bij Rusland behorend kan beschouwen. Dat ook de Geallieerden hetzelfde hebben gedaan in het gebied dat door hun legers is bezet — zij het dan misschien iets minder radicaal — spreekt haast vanzelf. Ook zij treden als overwinnaars op, al doen ze dat op hun eigen manier. Blijkbaar zijn zij

minder gelukkig in het organiseren van het binnenlands bestuur. Terwijl de Russen in Duitsland het oude nazi-bewind overgeruimd hebben en de nieuwe zetbazen nemen uit de door hen op touw gezette Socialistische Eenheids Partij (S.E.P.), laten de Amerikanen en Engelsen veelal de nazi-autoriteiten in functie. Ook nemen ze gehele nog intact gebleven woonwijken tussen de puinhopen der verwoeste steden in beslag en maken er hermetisch afgesloten kolonies van, die alleen door hun staf met families en wat er verder bijhoort, bewoond worden. Deze kolonies dragen precies hetzelfde karakter als de internationale concessies in Shanghai en andere Chinese steden, toen het opstandige China en de Chinees-Japanse oorlog hieraan nog geen einde hadden gemaakt.

Maar hoe verschillend de methoden der overwinnaars in hun optreden tegenover de bevolking ook mogen zijn, ze beogen allen hetzelfde: namelijk het vestigen van de macht over de bezette gebieden, en dat heeft de belangentegenstelling tussen de overwinnaars gebracht op een terrein, waar zij welhaast noodgedwongen met elkaar in botsing moeten komen.

Tegengestelde belangen zijn b.v. duidelijk aanwijsbaar wanneer Rusland aanspraak maakt op Italiaanse gebiedsdelen, als de eilanden van de Dodecanesos en Tripolis in Noord-Afrika, of als het Triëst opeist voor zijn bondgenoot Joego-Slavië. Al deze gebiedsdelen zijn door de Westelijke mogendheden bezet. Het toegeven aan de Russische eisen zou tot gevolg moeten hebben, dat de Engels-Amerikaanse troepen er uit moesten trekken en de Russen er in. De Russische eisen zijn tot nu toe afgewezen, maar men zou zich een compromis kunnen voorstellen, zo dat elk van deze betrokken gebieden een zelfstandig bestuur krijgt en onder gemeenschappelijke controle van de Grote Drie wordt gesteld. Dat zou wel is waar mogelijke conflicten niet uitsluiten, en zou ook in niets de druk verminderen, die daarvoor op de bestuurde gebieden ligt. Maar het maatschappelijk leven zou toch voortgang kunnen vinden.

Zo'n compromis is ten opzichte van Duitsland niet mogelijk. Men kan en wil Duitsland geen zelfstandig bestuur geven; daarvoor is dit land, ook nadat zijn steden grondig zijn verwoest, en veel fabrieksinstallaties zijn gesloopt of weggehaald, te groot. Het zou in niet zeer lange tijd weer een land van de eerste rang zijn. Hiertegeven verzetten zich dus alle drie. Maar de toestand zo te laten als nu, is even onmogelijk. Het economisch leven in Duitsland staat stil en de bevolking verhongert, omdat er niet gewerkt wordt. De voornaamste reden hiervoor is het uiteenscheuren van het land in verschillende bezettingszones, die praktisch verder van elkaar af zijn komen te liggen dan Europa van Amerika.

Daarbij is Duitsland economisch één ge-

heel. De productie en de verwerking van de grondstoffen tot aan het uiteindelijke product is zo verdeeld en grijpt met zijn verschillende schakels over het gehele land heen zo in elkaar, dat elk afzonderlijk deel automatisch stil komt te liggen, wanneer men het geheel in stukken scheurt. Zo is de toestand nu, maar deze is evenmin houdbaar.

De aanstaande vredesconferentie krijgt dit probleem op te lossen. Het is het centrale Europese probleem, dat echter onder de bestaande machtsverhoudingen niet is op te lossen. En toch dwingen de belangen van alle erbij betrokken landen er toe, dat het moet worden opgelost. Want elke dag dat de wanhopige toestand van nu voortduurt, lijden hun belangen schade; zo zelfs dat Engeland reeds verklaard heeft, dat de bezetting van Duitsland het meer kost dan Duitsland opbrengt.

Rusland heeft zich dan ook op de Parijse conferentie voor een centraal bestuur van Duitsland uitgesproken, maar het zal proberen door middel van de S.E.P. een zodanige invloed op het geheel te krijgen, dat het gehele Duitsland aan zijn belangen wordt dienstbaar gemaakt. Engeland en Amerika trachten voor zich hetzelfde te bereiken (met hoeveel kans van slagen valt nog niet te zeggen). Misschien is uit het plotselinge aanbod van Byrnes, op de laatste dag van de Parijse conferentie gedaan, namelijk om de economische afsluiting tussen de Engelse, Franse en Amerikaanse bezettingszones op te heffen, af te leiden, in welke richting de Westelijke mogendheden het willen zoeken.

Van een opheffing van de afsluiting der Russische zone is geen sprake. Het stalen gordijn, dat deze zone van het Westen scheidt, is niet alleen de vastgestelde demarcatielijn, het scheidt twee systemen van beheersing en uitbuiting van elkaar. Ten Oosten van deze lijn heerst het staatsmonopolie op de productie en ten Westen ervan het zogenaamde democratische bewind met zijn privaat-kapitalistische uitbuiting. Een overeenkomst tussen deze twee systemen is onmogelijk. Waar het ene komt moet het andere wijken.

De Parijse Conferentie der ministers van Buitenlandse Zaken is j.l. Vrijdag geëindigd. Er is geen enkele overeenkomst van betekenis bereikt, tenzij men het besluit, dat de vredesconferentie zal plaats vinden, voor een overeenkomst wil aanzien. Op deze vredesconferentie zullen de vruchteloze pogingen worden voortgezet, die tot nu toe in de UNO, de Veiligheidsraad en in Parijs zijn gedaan, maar nu om te komen tot meer duurzame verhoudingen tussen de overwinnende landen met be-

**Zij niet bij de pakken neer,
werft lezers voor Spartacus.**

trekking tot de overwonnen landen. Het kernprobleem hierbij is, hoe zij hun belangen, voornamelijk in Duitsland en Oostenrijk veilig kunnen stellen, belangen, die elkaar niet alleen kruisen en tegengesteld gericht zijn, maar die elkaar uitsluiten. Ook deze vredesconferentie is van tevoren tot mislukking gedoemd, want meer dan ooit geldt voor haar, dat ze het toneel is, waar gestreden wordt om belangen. Nog zijn het de diplomaten, die het offensief leiden en die trachten de vrede voor hun land te winnen. Misschien zal het nu de een, dan de ander gelukken, overwinningen te boeken; als geheel groeien de tegenstellingen tot een grote, onontwarbare knoop. En op de achtergrond staan de steeds meer geperfectioneerde legers, worden de productie en de proefnemingen met de atoombom en soortgelijke moordwapenen voortgezet. Wanneer zal het het zwaard zijn, dat de knoop doorhakt?

Ondertussen is het de hoop der miljoenen op de gehele aarde, dat er werkelijke vrede zal komen, vrede, die de voortdurende angst voor een nieuwe oorlog zou uitbannen en een gelukkiger leven voor de mensen zou waarborgen, reeds lang vervlogen. De stemmen, die hierop aandrongen, zijn stil geworden. Men heeft er zich bij neergelegd, dat de heersende klasse in alle landen klaar staat om met alle hun ter beschikking staande machtsmiddelen de strijd aan te binden voor hun belangen, dat ze opnieuw voor de handhaving van hun heerschappij de vernietiging over de aarde willen jagen. De hedendaagse maatschappij biedt geen hoop meer voor een gelukkige toekomst.

Dit geldt voor alle landen van de wereld, maar het meest voor de onderdrukten in die landen, over wier lot op de vredesconferentie zal worden beslist. Zij werden onder Hitler in de smeltkroes van de oorlog geworpen en vernietigd, zij zijn nu aan de honger overgeleverd of worden bij honderdduizenden en miljoenen gedeporteerd, zoals in Oost-Duitsland of nu weer in Weenen. Zij verrekken langs de wegen of tussen de puinhopen der verwoeste steden. Zij worden in massa's her- en derwaarts geworpen, als de heersende machten er geen raad meer mee weten. Want zij zijn oorlogsbuten en volledig overgeleverd aan de willekeur van hun heersers. Maar hun lot is alleen de weerspiegeling van wat de onderdrukte klasse van de gehele wereld in de toekomst te wachten staat. Het kapitalisme, — of het nu het Russische staatskapitalisme is of het democratische kapitalisme in de Westelijke landen maakt weinig verschil — biedt geen levensmogelijkheden meer voor de toekomst, maar alleen nog de vernietiging.

Wanneer zullen de proletariërs van alle landen zich verenigen, omdat ze niets meer te verliezen hebben dan hun ketenen? Wanneer zullen zij de macht der heersende klasse breken en een nieuwe, de communistische maatschappij in het leven roepen?

Crisis in de Vakbeweging

Er is een kentering merkbaar omtrent het begrip „Vakbeweging“. Men kan dit feit trachten te loochenen, en daarbij zijn natuurlijk vooral de leiders van de vakbeweging de eersten, het feit blijft niettemin bestaan. Ons standpunt ten opzichte van het vraagstuk „vakbeweging“ mag verondersteld worden zo langzamerhand bekend te zijn. Dat het critiek heeft ontmoet en nog steeds ontmoet, weten we. Uitspraken als zou dit standpunt een teruggrijpen zijn naar oude, reeds lang afgedane Gorteriaans-Pannekoekse theorieën, of zelfs, als zou dit standpunt in principe zo onjuist nog niet zijn, doch minstens 25 jaar te vroeg, zijn ons eveneens bekend.

Nu willen we niet beweren alles- of beterweters te zijn, ons er ook niet op beroemen, een nieuw idee te willen brengen, doch wel willen wij er ons aandeel toe bijdragen om de arbeiders de enig mogelijke weg te wijzen waarlangs zij tot een werkelijke macht zullen kunnen komen. En deze enig mogelijke weg is het zelfdoen. Het vormen van bedrijfsraden in de bedrijven; uit deze raden van onderop de meest vertrouwden en bekwamen te kiezen en uiteindelijk d.m.v. deze kernen en raden een macht te vormen in het bedrijfsleven en daarmee tevens in het politieke leven, waarmee men rekening heeft te houden.

Een utopie, zeggen velen, doch het kenmerkende feit is, dat de arbeiders zelf het in de praktijk niet als zo utopisch zien, doch als tastbare werkelijkheid. Inderdaad, het geschiedt nog wat onbeholpen, men zit nog te zeer vast aan het oude begrip „vakbeweging“ doch overal zien we dat pogingen ondernomen worden om zich van onderop bedrijfsgewijze te organiseren, in het bedrijf zelf vertrouwensmannen te kiezen en aan deze vertrouwensmannen de behartiging van hun belangen toe te vertrouwen.

Nogmaals, we geven toe, dat het nog slechts een bescheiden poging is. De idee, zoals wij die voorstaan is nog pas in embryonale staat aanwezig, doch de gedachte bij de arbeiders, dat zij het zelf zullen moeten gaan doen, dat zij de bepaling van hun lot in eigen handen zullen moeten nemen, begint uit te groeien. Laat men ons nu niet aankomen met de mededeling, dat de vakbeweging dan toch maar het voor-oorlogse peil heeft bereikt. Dat er zelfs nog steeds van groei in die vakbeweging sprake is. Want dit zegt tenslotte niets. De praktijk is, dat overal waar er van een stuk strijd der arbeiders sprake is, die arbeiders tegen die vakbeweging in opstand komen.

Men is lid, nu ja, omdat men het zo gewend is, maar vertrouwen in de leiding bestaat er reeds lang niet meer. Integen-

deel, zoals we reeds zeiden, zodra de arbeiders in strijd geraken, komen zij met die leiding in botsing, omdat die leiding het liefst maar zo gauw mogelijk van het conflict af wil zijn en het de richting van een compromis uit wil sturen. Dit geldt niet voor één vakbeweging, doch voor de gehele vakbeweging. Ook de E.V.C. ontkomt daar niet aan. Of zal men proberen ons wijs te willen maken, dat de pas geëindigde staking van havenarbeiders en zeelieden zo enthousiast gevoerd zou zijn, wanneer dit alleen van de leiding van de E.V.C. zou hebben afgehangen? Was ook niet hier sprake van een conflict tussen strijdende arbeiders en de leiding van de vakbeweging? Werd ook hier niet de leiding door de arbeiders van onderop gedwongen het conflict voort te zetten?

Hoe men het ook wendt, het feit blijft bestaan dat de oude vakbeweging op een tweesprong staat. Naar de ondergang met leiders die langs de weg van steeds weer compromissen de arbeiders met het kapitalisme trachten te verzoenen; naar vernieuwing, op basis van strijdorganisatie door het in handen nemen van de macht door de arbeiders zelf. Wij zijn het niet alleen, die deze crisis in de vakbeweging zien. Hoewel uitgaande van een verschillend standpunt en ook komende tot een geheel andere conclusie,

Het kapitaal beloont

De havenstaking is achter de rug en het einde zal slechts weinigen bevredigd hebben. We willen hier nu niet al die categorieën, die wel of niet bevredigd zijn geworden de revue laten passeren. Wel willen we het licht laten schijnen op althans een categorie, die van zijn niet bevredigd zijn blij heeft gegeven n.l. de categorie van de onderkruipers of, om een democratischer woord te gebruiken, werkwilligen. Men weet, tijdens de staking zijn ze van alle kanten aangeworven en voor een niet onbelangrijk deel uit het Zuiden.

Een van die vrijwilligers uit de omgeving van Breda beklagt zich over de onderganse behandeling na afloop der staking en vertelt dan het volgende. Hij was een van de 250 man uit de omgeving van Breda, die gedurende de staking in de haven hebben gewerkt. Toen zij Dinsdagavond hun schip verlieten, hadden zij nog een arbeidskaart waarop het woord „doorbesteld“ stond gestempeld, hetgeen betekende, dat zij de volgende dag normaal aan het werk konden gaan. Aan de wal werd hun echter zonder meer mededeling ge-

zijn er ook anderen die deze crisis zien en aanvoelen, dat er vernieuwing dient te komen. Wij citeren „Je Maintendrai“ van 28 Juni waar dit blad schrijft:

„Het is ook niet zonder bedenking, dat er een kloof is gegroeid tussen de leiding van de vakbeweging in Nederland en een gedeelte van de arbeidersmassa, vooral die der jongere generatie. Er is een afstand tussen de gezeten leiders en de arbeidersmassa. De binding is verstandelijk en in 't beste geval steunend op traditie. De leiding heeft verzuimd om in voldoende mate tijdig voor de jeugdige opvolgers te zorgen, waardoor het element der ervaring gepaard kan worden aan dat van frisheid en vernieuwing. Daardoor is een vertrouwenscrisis ontstaan, welke onder de oppervlakte zich veel ernstiger laat aanzien dan beden reeds in het daglicht treedt“.

Vernieuwing dus. Vernieuwing niet op de basis zoals J.M. bedoelt, n.l. verandering van wat uiterlijkheden, hier en daar wat nieuwe leiders etc opdat we spoedig weer de beschikking hebben over een vakbeweging, vertrouwd om mede te onderhandelen en waarvan men weet, dat althans het merendeel van de arbeiders daar in is georganiseerd, doch algehele vernieuwing op de basis van de bedrijven onder leiding van de arbeiders zelf. Er zal zeker nog heel wat strijd gevoerd moeten worden doch uiteindelijk zullen de arbeiders zelf aan den lijve ondervinden, dat het niet anders kan.

daan dat het conflict was bijgelegd en dat dientengevolge van hun diensten geen verder gebruik meer zou worden gemaakt. Van uitbetaling van het verschuldigde loon was geen sprake. Dat zou later worden geregeld en met deze schrale troost konden de mannen naar Brabant terugkeren.

Tot zo ver het relaas, dat we vonden in „De Maasbode“ van 6/7 '46. Dat we dit op deze plaats releveren, wil natuurlijk niet zeggen dat we van plan zijn een pleidooi te gaan houden voor deze „werkwilligen“. Wel lijkt het ons nodig het bovenstaande als leerzaam voorbeeld vast te leggen. Leerzaam daarom, wijl het ons laat zien hoe het kapitalisme, i.e. de kapitalistische havenbaronnen, zelfs zijn directe helpers, de arbeiders die hun klasseplicht en klasse-solidariteit vergaten of niet kenden, in de steek laat zodra zij menen hen niet meer nodig te hebben. Dan worden ook zij zonder meer op zij gesmeten en scheldt ook voor hen „Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, der Mohr kann gehen“.

POGROM 1946

RadiobERICHT van Vrijdagmorgen 5 Juli: „In een Pools dorp werd een pogrom gehouden, waarbij 34 Joden werden doodgeslagen”.

Er vloekt weer Joods bloed in Europa. Nog zijn de kreten van de miljoenen, die in de gaskamers werden gedreven niet verston, nóg is het doffe gebeuk van gewerkschaps op naakte lichamen niet gewist uit de herinnering van diegenen die de bestie der nazi's overleefden, nóg is de galn niet verlonken van de kinderen, die levend werden verbrand in de crematoria van Auschwitz en Tremblinka...

Of er vloekt al weer Joods bloed. Het is voldoende geweest, dat in één of ander Pools dorpje een stel opgeschoten kwajongens het bloedspreekje rondvertelden om de bevolking van dat dorp op te zwepen tot een algemene moord- en roofpartij op de enkele Joden, die uit de concentratiekampen of hun schuilplaatsen zijn teruggekeerd.

Het is een oud verhaal en Heinrich Heine heeft er „de Rabbi van Bachrach" over geschreven. Joden kidnappen Christenkinderen, slachten ze, verkopen het vlees, terwijl het onschuldige bloed gebruikt wordt om paasbroden in klaar te maken.

Ik heb eens een Joodse godsdiensteraar in alle ernst horen uiteenzetten, dat het technisch onmogelijk is om Paasbroden in bloed te bakken, maar ik geloof niet dat zijn argumentatie veel zin had.

Is het verwonderlijk, dat men in streken, waar de scheidingslijn der rassen en godsdiensten ook een zeer werkelijke barrière tussen de delen van een volk optrekt, een groep mensen, die zich kennelijk onderscheidt van de „normale" massa, met wantrouwen beziet?

Nee, dat is normaal. Andere kerkhoven, andere feestdagen, andere huwelijks- en geboorteceremoniën, die iets geheimzinnigs en vijandigs doen vermoeden.

Maar de excessieve vorm van wantrouwen, moord en doodslag, hangt samen met de maatschappelijke en psychologische factoren en vindt dus pas een definitief einde bij de verandering der maatschappelijke omstandigheden, die voorwaarde is voor de psychologische omkeer.

En dit is een wet voor alle minderheden, of het nu Volksduitsers zijn in Oost-Prusie of de Hongaren, die op het ogenblik door het alderdemocratische Tschechoslowakije gedeporteerd worden.

Gezamenlijke volksagressie, meestal wortelend in de economische omstandigheden, ultiem zich in haat en een stap verder in moord op minderheden.

Waarom het in Amerika niet zo is? Althans niet in Noord-Amerika, (alhoewel de Negers daar een boekje zouden kunnen opendoen) voor groepen als Italiaanse en Ierse minderheden? Dat komt daar alleen door het feit, dat de economische nood nog niet zo hevig gestegen is, dat de wanhoop der massa's door de heersende klasse geleid kan worden tot haat-uitlatingen op zondebokminderheden.

Er is nog steeds plaats voor groepen die zich of folkloristisch of economisch in een bijzondere positie wensen te begeven. (Men vergelijk eens de cijfers van de zonen van Amerikaanse Joden, die dokter of advocaat worden met die, welke een handwerk kiezen. Het levert tot nu toe geen wijzigingen op, omdat men er veel doktoren enz. nodig heeft). Maar het belangrijkste is, er bestaat geen economische nood in de zin der totale „Verelendung" zoals wij die kennen ten tijde van de tsaristische pogroms voor 80% of meer der Russische bevolking. Verder is er genoeg mogelijkheid in activiteit (dollarijacht) de persoonlijke aggressies een weg en bestemming te geven.

Ik bedoel te zeggen, het is een maatschappij met avontuur-mogelijkheid. Maar ook in de Verenigde Staten groeit het anti-semietisme. De Joden, waarvan het merendeel tussen 1880 en 1914 in het land kwam en die dus bijna allen pas het tweede geslacht vormen dat de ghetti verlaten heeft, zijn er niet in geslaagd dusdanig te assimileren en op te gaan in het conglomerat van nationaliteiten dat hun afkomst niet meer navisbaar zou zijn.

Bepaalde hotels zijn „restricted" voor Joden en een goede vriend die altijd Levie heette, verzocht mij

na de oorlog de brieven aan Mr. Hampson te adresseren. „Mijn naam werkt aanstoot"...

In East End, de armste buurten van Londen, waar de oorlog, behalve door bombardementen ook economisch de bevolking het heftigst knauwde, hebben in het duister terreurdaden op Joden plaats gehad, meldt het Engelse communistische orgaan de Daily Worker.

Dit alles, het zijn de problemen van alle minderheden in alle tijden. Maar het zijn ook de problemen der maatschappelijke constellatie, die een bepaalde minderheid accentueert in haar speciale positie.

De Joden genieten al sinds Egypte een onaanname belangstelling eerst door het monotheïsme waar later het Christendom nog een schepje op deed. Er zouden hier scherpe dingen te zeggen zijn over de psychische wordingsgeschiedenis van bepaalde groepen in de mensheid, gegeven een aantal welhaast traditioneel geworden voorwaarden.

Maar een groot deel der mensen vraagt zo ver niet. Hitler heeft dat goed begrepen, men heeft hem bezwezen vóór en ná de Putsch dat hij ongelijk had. Dat ging hem „ein Dreck" aan. Hij had de verblinde massa in de macht, hij heeft zijn tegenstanders geelimineerd.

En als wij niet in de komende 10, 15 jaar de voorwaarden weten te scheppen voor een internationaal opheffen van de „maatschappelijke tekorten" waardoor de „menselijke tekorten" langzamerhand in de banen van een begrip zullen worden geleid, dan zullen er nieuwe Hitlers vrijrijzen, die nu nog bij tientallen op straat lopen.

Maar een groot deel der mensen vraagt zo ver niet. Hitler heeft dat goed begrepen, men heeft hem bezwezen vóór en ná de Putsch dat hij ongelijk had. Dat ging hem „ein Dreck" aan. Hij had de verblinde massa in de macht, hij heeft zijn tegenstanders geelimineerd.

En als wij niet in de komende 10, 15 jaar de voorwaarden weten te scheppen voor een internationaal opheffen van de „maatschappelijke tekorten" waardoor de „menselijke tekorten" langzamerhand in de banen van een begrip zullen worden geleid, dan zullen er nieuwe Hitlers vrijrijzen, die nu nog bij tientallen op straat lopen.

LICHTING 1947.

Naar thans bekend is geworden, zal spoedig, naar alle waarschijnlijkheid reeds in de herfst 1946, een aanvang worden gemaakt met het keuren voor de militaire dienst van personen geboren in 1927.

Dit korte berichtje vond ik in één onzer dagbladen. Och, veel plaatsruimte wordt voor zulke „nietigheden" niet gegeven. Er gebeuren dan ook wazigere belangenrijke dingen en ik kan mij best begrijpen, dat voor voetbaluitslagen, proeven met atoombommen en dergelijke aardigheden volop ruimte moet beschikbaar blijven.

Maar ik, onverbeterlijke, lees het berichtje nog eens over. Ik zit in een dennenbos, en de zon schijnt stralend, de eekhoortjes springen om mij heen en alles is zo goed en rustig hier, dat het mij moeilijk valt mij te bepalen bij oorlog en oorlogsvorbereiding. Ik sluit mijn ogen en denk na, omdat ik niet weg wil dromen en niet vergeten mag, dat onze kinderen in gevaar zijn.

En dan zie ik in gedachte de jonge, gelukkige a.s. moeder, die zo blij is met het kindje, dat komen gaat. Met hoeveel zorg naait ze die leuke, kleine kleertjes. Hoe overwint ze dapper de moeilijkheden en krijgt ze tenslotte toch nog de luiersmand geleid.

Een ander beeld komt mij voor de geest. Een moeder, die zich teder over het wieg-

onderzoekingscommissie inzake Palestina demonstreerde toen zij de Joden in de Levant, o.a. in Beirut, ondervroegen over hun levensomstandigheden. Met veel moeite werden enkele Joden opgetrommeld om voor de heren enquetteres te verschijnen, om daarna met zichtbare angst om het hardst te verklaren, dat ze het toch zo vreselijk goed hadden bij de Arabieren en volkomen alle democratische rechten genoten.

Maar achter de schermen wordt de strijd gevoerd om de oliebronnen en de olie-leidingen. Amerika tegen Engeland en samen tegen iedere Russische expansie, indien nodig met een stel Arabische feudale vorsten.

Dit alles, het zijn de problemen van alle minderheden in alle tijden. Maar het zijn ook de problemen der maatschappelijke constellatie, die een bepaalde minderheid accentueert in haar speciale positie.

De Joden genieten al sinds Egypte een onaanname belangstelling eerst door het monotheïsme waar later het Christendom nog een schepje op deed. Er zouden hier scherpe dingen te zeggen zijn over de psychische wordingsgeschiedenis van bepaalde groepen in de mensheid, gegeven een aantal welhaast traditioneel geworden voorwaarden.

Maar een groot deel der mensen vraagt zo ver niet. Hitler heeft dat goed begrepen, men heeft hem bezwezen vóór en ná de Putsch dat hij ongelijk had. Dat ging hem „ein Dreck" aan. Hij had de verblinde massa in de macht, hij heeft zijn tegenstanders geelimineerd.

En als wij niet in de komende 10, 15 jaar de voorwaarden weten te scheppen voor een internationaal opheffen van de „maatschappelijke tekorten" waardoor de „menselijke tekorten" langzamerhand in de banen van een begrip zullen worden geleid, dan zullen er nieuwe Hitlers vrijrijzen, die nu nog bij tientallen op straat lopen.

Maar een groot deel der mensen vraagt zo ver niet. Hitler heeft dat goed begrepen, men heeft hem bezwezen vóór en ná de Putsch dat hij ongelijk had. Dat ging hem „ein Dreck" aan. Hij had de verblinde massa in de macht, hij heeft zijn tegenstanders geelimineerd.

Als schapen tentbank geleid.....

je van haar kleine jongen buigt. Lieve woordjes zegt ze tegen de kleine, die schreit omdat hij honger heeft. Ze neemt hem uit de wieg en gaat rustig zitten. om het kind te voeden. De wakker staat op 't tafeltje naast haar, want ze is precies en houdt zich aan de raad van de kinder-specialist bij „zuigelingenverzorging", die zegt dat er regelmaat moet zijn bij het voeden.

De kleine man is spoedig een kleuter; dat gaat vlugger dan men denkt. Hij ravot al op straat met zijn kameraadjes, aan het tuintje bij moeder heeft hij niet meer genoeg. Maar ach, daar valt hij en bezeert zich.

„Moeder, moeder" is alles wat hij roept en huilend loopt hij naar huis. Moeder staat al in de deur en troost hem, zoals alleen een moeder dat kan en een ogenblik later is hij zijn leed al weer vergeten.

Als moeder verstandig is, gaat ze ook met haar kind naar „kleuterzorg". Daar worden de kleuters o.m. onderzocht, of ze goed gezond zijn, evenals bij „zuigelingenverzorging". Ook straks op school gaat dat zo. De schoolarts onderzoekt het kind en zijn er afwijkingen, dan krijgen de ouders daarvan bericht. Dit is alles in het belang

Nèt zo fanatiek, nèt zo wreed, nèt zo dom en nèt zo geniaal.

Ook Sowjet Rusland heeft een goot gedaan naar de oplossing van dit zeer dringende minderheidsprobleem. Het heeft Biro-Bidjan gesticht. Als oplossing van het Joodse minoriteitsvraagstuk is Biro-Bidjan mistukt. Tal van faciliteiten werden aan eventuele emigranten beloofd maar van 1930 af tot op de dag van heden is het bevolkingscijfer nauwelijks gegroeid en bedraagt nog steeds een schrale 100.000 personen, waarvan het merendeel in de hoofdstad is samengepakt. De bevolkingsaanwas ontstond tengevolge van de oorlog, toen de rijke bodemschatten werden geëxploiteerd. Op het ogenblik doet men ijverige pogingen om Poolse Joden, die tijdens de veldtochten naar de Sowjet Unie vluchtten, en masse te bewegen naar Biro-Bidjan te trekken. Volgens een Moskou commentator van Reuter is de wens hiertoe niet groot.

Is het in dit verband teval dat de Anglo-Amerikaanse onderzoekingscommissie de toegang tot de door de Sowjet Unie gecontroleerde Balkanlanden werd geweigerd en dat in dezelfde week de Hongaarse premier in het parlement verklaarde dat men toch vooral op zijn hoede moest zijn van de Joden geen geprivilegieerde groep te maken?

Worden er in de grote politiek acties ondernomen uit puur begrip voor nood, of steekt er overal de duivel der belangenpolitiek achter. En in hoeverre ontrekt de Sowjet-Unie zich (gedwongen door de anderen of niet) aan deze algemene stelfregel?

Er hangt over onze wereld de dreiging van een vreselijke catastrofe, binnen vijf jaar zal ieder hooggeïndustrialiseerd land zijn atoombommen fabriceren. Wat het einde van een atoom-bewapeningswedloop zal zijn, kan géén onzer zich met de grootste fantasie indenken. Maar laat het duidelijk zijn dat het dan, voor welke groep in de mensheid ook, slechts van gradueel belang zal zijn waar hij

Een pogrom in 1946 is een slagboom die opgetrokken wordt en over de weg die vrij komt golft een juichende bende, vervuld van domme en wanhopige moordzucht. Listig voorbereid en maatschappelijk gedreven.
Wij zijn de dam.
Gij en ik.

zich bevindt. Voor de Joodse voor de Sudet, Duitse, voor de Hongaarse minderheden, allen evenzeer.

Het verplaatsen van personen is zinloos, in het geheel gezien, als niet de internationale regelingen het leven en de bestaansvoorwaarden van welke groep in de mensheid ook, verzekeren. Slechts op deze grondslag kan ieder individu zich daaraan begeven, waar hij zich het meest op zijn plaats voelt en hij zijn persoonlijkheid het meest kan ontplooiën. Dat is de door de imperialistische machten goedgunstig toegestane „vrijheid", maar de mogelijkheid voor ieder individu in een socialistische maatschappij.

Wat de machten van het kapitaal ook toestaan, er blijft altijd redenen tot wantrouwen, niet alleen omdat Namour en Dupont het atoomgeheim hebben willen opkopen en wapenfabrikanten nu eenmaal slechte bewakers zijn gebleken van zulk gevaarlijk speelgoed.

Maar vèél meer nog omdat de massa's al weer klaar gestoomd worden en rustig voortrijden in een ongelimiteerd en vertrouwd geworden sfeer van haat, oorlogsophitsing en politieke moord. Omdat door eenzijdige en onware voorlichting door leuzen en andere als morphine werkende middelen waarover onze samenleving beschikt, het verantwoordelijkheidsbesef wordt bedwelmend. En niet alleen op straat maar ook in de juichende parlementsgebouwen, bij „gastenbezoek".

Kleine collectieve daden van agressie zijn de voorlopers en morele excuses voor onoverzienbare misdadigheid.

Een pogrom in 1946 is een slagboom die opgetrokken wordt en over de weg die vrij komt golft een juichende bende, vervuld van domme en wanhopige moordzucht. Listig voorbereid en maatschappelijk gedreven.

Wij zijn de dam.
Gij en ik.

De „Voorpost" weet het beter

„De Voorpost" van Mei 1946, verwijt alle politieke partijen, met inbegrip van Spartacus, dat zij op 5 Mei 1945 niet zijn gekomen met een politiek programma, waarin voortkwam het bijeenroepen van een Nationale Vergadering, gekozen door mannen en vrouwen, die de achttienjarige leeftijd hebben bereikt. Hierzetting van de grondwet binnen vastgestelde termijnt; schorsing van alle militaire maatregelen der Londense regering.

Alles wat gebeurd is en wat staat te gebeuren, beschouwt zij als de schuld van deze politieke partijen, die deze eisen niet hebben gesteld, want zij („De Voorpost") is altijd van oordeel geweest, dat zoiets door een politieke massabeweging moest worden geëist.

Ten eerste vragen wij, waar deze politieke massabeweging plaats vond. De schrijver schijnt hierover een eigenaardige opvatting te hebben. Wat hier in Nederland plaats vond, was het slaken van een zucht van verlichting en oprechte blijdschap, omdat aan het verhooren, het langzaam sterven en einde was gekomen. Van een politieke massabeweging was geen sprake. Zouden er echter zulke bewegingen zijn geweest, dan was het opstellen van een dergelijk programma door een partij of partijen niets anders geweest dan een middel om deze beweging in te dammen en te maken tot een tamme, parlementair-democratische.

In plaats van zich af te vragen hoe het komt, dat deze leuzen niet werden aangegeven, dat niemand kwam met een radicaal-burgerlijk programma — want meer is het niet — spreekt het van schuld van die of die partij, waar niemand wijzer van wordt.

„Het initiatief had alleen kunnen komen van anderen op", gaat „De Voorpost" verder. God beware ons voor zo'n initiatief van anderen op. De zaak is, dat als de arbeiders van anderen op, dus vanuit de bedrijven of van de straat een initiatief nemen, deze arbeiders in beweging zijn en in de eerste plaats organisaties zullen vormen. Dat is onafschiedelijk aan bewegingen verbonden, want deze georganiseerde massa's dan een uitbreiding van het kiesrecht gaan eisen, kan de regerende klasse gerust zijn, want voor zich zelf eisen die organen geen enkele macht op. De geschiedenis der klassenstrijden van de laatste tientallen jaren heeft ons doen zien, dat de wilde stakingen met of zonder bedrijfsbezetting kunnen worden beschouwd als de embryo's van de toekomstige raden, zoals zij in het begin van de Russische Revolutie ontstonden. Deze raden ontlenen hun kracht aan het bedrijf. In de bedrijven moeten zij eerst de macht veroveren. Dit inzicht is in overeenstemming met de ontwikkeling van de klassenstrijd en met de positie der arbeidersklasse onder het imperialistische monopoliekapitalisme met meerdere of mindere staatsinmenging.

Wanneer het eenmaal zover is gekomen, dat de arbeiders in de bedrijven de baas zijn, dan eisen zij niet meer van één of andere regering dit of dat, maar willen zij hun macht behouden en bevestigen, dan moet de regering plaats maken voor een uitvoerend comité dat zijn opdrachten ontvangt vanuit de bedrijven. Dit is dictatuur, voor zover het alles wat geen functie heeft in de productie uitsluit. In de productie zelf is het hoogste en doelmatigste democratie.

Wij blijven aandringen met ons verzoek:
Steunt „Spartacus".

B. L.

On-Nationale Studenten.

De kwestie van het tekenen door de studenten is voor de buitenstaanders maar spaarzaam zijdelings belicht geweest. Het beeld, dat er uiteindelijk van achter bleef, was vaag door de karigheid, het gebrek aan samenhang in de berichtgeving, door de veelheid van instanties en personen, die er zich gezaghebbend mee bemoeiden, die elkaar doorkruisten en zich zelf tegenspreken. Het gaat ten slotte met deze „zuivering“ als met de andere: „Vaklieden zuiveraars“ gaan hun gang en als het resultaat geen toestanden schept, die de maatschappelijke chaos voelbaar groter maken, aanvaardt men ze, neen, men wendt zich tot zich nieuw opdragende problemen en laat oude toestanden voor wat ze zijn, natuurlijk met hun slachtoffers, zowel als hun ingebeelde zuiveraars.

De studenten kregen een verklaring ter tekening voorgelegd, die inhoud, dat zij niet de orde van het Hoger Onderwijs zouden verstoren, dat zij de Nederlandse wetten naar eer en geweten zouden opvolgen en geen handelingen ondernemen, gericht tegen den bezetter en zijn burgerlijke organen; een ongeveer gelijklopende verklaring als de ambtenaarsverklaring daarvoor.

De geschiedenis van tekenaars en niet-tekenaars is zeer verschillend. Uit den aard der zaak bleven de tekenaars aan het werk, zolang ze konden en toen ze ophielden, was het met alle werkzaamheden in Nederland gedaan. Ik bedoel hier natuurlijk het overgrote deel, dat consequent op de ingeslagen weg doorging.

Niet-tekenaars doken onder, gingen voor een belangrijk deel naar Duitsland op eerste oproep van den bezetter (al of niet bij gebrek aan onderduikadres) gingen (al of niet noodzaak) een onderdak zoeken in de „Nederlandse“ industrie, of in het ambtenaren apparaat, of zetten officieel hun studie aan de universiteit door. Uit beide groepen nam een deel de illegale strijd tegen den bezetter op.

Minister van der Leeuw verweet de tekenaars: „In ieder geval hebben zij de collectiviteit gebroken en zij hebben het verzet ernstig geschaad met hun daad“. In dezelfde rede willigde hij de eisen in van „De Geus“ (het blad van de studenten, die in de nationale strijd hun sporen hadden verdiend), die een uitsluiting van 2½ jaar eiste voor tekenaars, die doorgewerkt hadden en de verklaring 2 x tekenden (eenmaal eindcursus 1942-1943; en nogmaals voor de aanvang van de cursus 1943-1944) 1½ jaar voor 2 x tekenden en niet doorwerken; 1 jaar voor tekenden en niet doorwerken.

Hij verklaarde als examens en tentamens, door tekenaars in die tijd gedaan, voor ongeldig en verwees het te vellen vonnis naar universitaire zuiveringscommissies, samengesteld uit illegalen, niet-tekenaars, die clementie naar goedgevonden mochten toepassen.

Uit den aard der zaak kan men het standpunt aannemen, dat geen enkele gedwongen concessie, aan de bezettende macht te verdedigen was, als hieruit een versterking van de positie van den bezetter voortkwam. Hangt men inderdaad dit standpunt aan, dan is de hele zuivering in zijn uitvoering „van der Leeuw“ niet te begrijpen: Het vonnis werd collectief geveld met als maatstaf: tekenden of niet tekenden en het private gedrag van de betrokken personen na de tekenkwestie werd als een bijzaak gezien. Mensen, die niet tekenden, en bij eerste oproep naar Duitsland gingen, kregen, ongeacht hoe ze zich daar verder gedragen hadden, een mondelinge berisping en mensen, die in het ambtenaren apparaat van Nederland of in de „Nederlandse“ industrie onderdak gevonden hadden, gingen geheel vrijuit. Men vond niet nodig te onderzoeken of deze houding in alle gevallen onvermijdelijk was geweest.

De tekenaars bleven aan hun werk, en, zegt de minister, braken de collegialiteit daarmee; ze gaven de strijdgeest van de Nederlandse bevolking bovendien een gevoelige knak. Men kan zich afvragen, of de houding van minder dan 1/2% van de bevolking, die buiten de productie-verhoudingen staat, die in de hedendaagse maatschappij in een positie staat, onbereikbaar gehouden voor schier heel de brede werkende massa, als een grote stimulans gezien kan worden in een tijd, waarin men tienduizenden van die werkers gedwongen wegvoerde naar Duitsland.

Ook kan men zich afvragen, of in de studentenwereld collegialiteit tussen de nu gescheiden groepen ooit bestaan heeft, maar misschien wordt de zaak in een ander licht begrijpelijker. De overheid adopteerde de zuiveringsideeën van het studentenvetert en de verenigingen, waaruit dit voortkwam. Minister van der Leeuw selde zijn normen evenals „De Geus“ en ontmaam, zoals gezegd, iemand, die twee keer tekende 2½ jaar studietijd. De zuiveringscommissie van Amsterdam, oorspronkelijk geïnstalleerd door..... studentenverenigingen, werd bekrachtigd.

Men kan van den Minister, die persoonlijk enkelen adviseerde te tekenen, toes hij in Groningen hoogleraar was in de theologie, niet verwachten, dat hij andere strijdmotieven, dan patriotische zou erkennen. Dat zou onverwachtbaar zijn met zijn „ambt“. Men kan dan ook op deze grond wel begrijpen, dat prof. van der Leeuw geen overwegende bezwaren zou hebben om te professoren en de andere docenten, die zonder twijfel allemaal „goed patriotisch“ hoort gesneden waren (de Marxistische profs had men reeds in 1942 moeten(?) ontslaan op aandrang van den bezetter), enigszins

andere maatstaven aan te leggen. Neen, men begrijpt zelfs, dat de positie van de profs, die studenten adviseerden te tekenen, niets te maken had met de slappe karakters van de tekenaars. De slappe karakters waren slap in hun patriotische gezindheid; hadden zich in hun hoofd gehaald om het advies van Dr. Bolkestein uit Londen volkomen te negeren. Gemist kunnen diezelfde, die geen nationaal embleem hebben en gemist natuurlijk ook diegenen, „goede Nederlanders“ met een tikje te veel kritisch verstand.

Enfin, de „studentengemeenschap“ is gespleten en de tekenaars worden gevonnisd. Een ongecontroleerde toelichting van persoonlijk gedrag en daarna een briefje met hun vonnis in de bus. Gebekten klaren het wel, als ze tactisch bewijzen „goede vaderslanders te zijn geweest met weinig inzicht“. Vonnissen van 2 jaar uitsluiting zijn geen uitzondering.

Mogen er tekenaars zijn, die hun studie er aan geven moeten, die financieel aan de grond zitten, soms met hun ouders erbij. De Nederlandse burgerlijke klasse zoekt naar mensen van karakter, te weten naar die figuren, die, waar het haar „nationale belangen“ aangaat, over lijken kunnen en willen gaan, als zij ze daartoe oproept.

De tekenaars zijn een heterogeen gezelschap, evenals de niet-tekenaars, maar als zij voor de zuiveringscommissie een nationale behoudenis afleggen, dan is dat voor hun straf maatgevend.

Er zit schot in

In het orgaan van het N.V.V., „De Vakbeweging“ troffen we in het nummer van 26 Juni '46 onder het motto „Er zit toch werkelijk schot in“ het volgende zeer interessante artikelje aan:

„Dat er ondanks veel gemopper en moeilijkheden toch wel „schot in zit“ bewijzen de volgende cijfers, die op rond 9000 industriële ondernemingen betrekking hebben:

Personelsterkte	omzet
Juni 1945	347.000 f 104 miljoen
Febr. 1945	539.000 f 327 miljoen

Van de laatstgenoemde omzet was f 315 miljoen voor het binnenland en slechts 12 miljoen voor het buitenland. Wie zei ook weer, dat we tegenwoordig alleen maar importeren?

Wij kunnen hieruit drie dingen lezen:

1. De productievergroting correspondeert allerminst met de toename van het aantal producenten, de arbeiders, uitbetaalde „werkelijke“ loon, d.w.z. de hoeveelheid producten, die zij voor hun week- of maandgeld kunnen kopen.

Hoewel b.v. de kosten van het in Juni '45 verstrekte levensmiddelenpakket voor een deel door de regering werden gedragen, die daarmee als het ware een voorschot gaf op de bereikte grotere productiviteit van den arbeider en diens gevolgde de grotere winst, is het toch duidelijk, dat de uitbuiting van het Nederlandse Proletariaat in de periode waarop de cijfers betrekking hebben verscherpt is. Want ook dat gedeelte van de door de arbeiders voortgebrachte meerwaarde, dat voor de aankoop van productiemiddelen (machines, werktuigen, bouwmaterialen) is gebruikt, komt slechts de bourgeoisie of de Nederlandse Staat als kapitalistisch supra-concern ten goede.

2. De productiviteit per arbeider is verhoogd. In Juni '45 was de omzet per arbeider ruim f 339.— in Februari '46 ruim f 606.—! Wij kunnen weer dezelfde conclusie trekken: Grotere meerwaarde, verscherpte uitbuiting.

3. Onzes inziens is het slechts demagogie met het doel de arbeiders te doen geloven, dat zij werkelijk voor zichzelf werken, wanneer men beweert, dat slechts 3,7% van de totale productie voor export is bestemd. Zelfs indien het genoemde cijfer (f 12 miljoen van f 327 miljoen) juist is, dan moeten wij bedenken, dat het artikel zelf over een onderzoek in 9000, dus niet in alle industriële ondernemingen in Nederland spreekt. Zeer grote bedrijven, zoals Philips, werken praktisch geheel voor de export. Ieder met zelfs maar een klein beetje begrip voor de economische positie van Nederland weet, dat de import van goederen met een zo groot mogelijke export betaald moet worden.

Trouwens de regering heeft dit zelf herhaaldelijk verklaard.

Wanneer „De vakbeweging“ haar lezers niettemin een dergelijke gedachte wil suggereren, speelt zij met vuur. Want onmiddellijk rijst weer de vraag: Waar blijft dan die enorm toegenomen hoeveelheid producten? Waar blijven loonsverhogingen en rantsoenvermeerderingen?

Minister Vos verklaarde eenige maanden geleden, dat volgens de verwachting der regering de productie eind 1946 ongeveer het peil van voor de oorlog bereikt zou hebben. Ook deze mededeling brengt ons tot de vraag: Waarom blijft de consumtie (het verbruik) ver beneden de productie? Waarom daalt het aandeel, dat de arbeider van het geproduceerde krijgt, naarmate de productie toeneemt?

„De Vakbeweging“ geeft het antwoord: Omdat „er schot in zit“.

In arbeiderstaal heet dit: Omdat de uitbuitingsmachine weer op volle toeren gaat draaien.

Reformisme in België

BRIEF UIT BELGIË.

In het algemeen is het een feit, dat de economische toestand van het Belgische kapitalisme gunstiger is, dan die in de andere Europese landen. Dit komt, doordat België eerst van de oorlogsvorbereidingen en later van de oorlog geprofiteerd heeft. In 1934-35 werd 70 tot 80 % van de producten van de zware industrie naar Duitsland uitgevoerd, waar een gelijke invoer van andere goederen tegenover stond. Tijdens de oorlog zette deze toestand zich voort, zij het onder iets minder gunstige voorwaarden. Zo was de invoer in België gedurende de hele oorlog ongeveer 80 tot 90.000 ton per maand, dat is groter dan de invoer van Frankrijk. Dit heeft de plundering door de Duitse oorlogseconomie aanzienlijk gematigd. Zo is de economische basis van het Belgische kapitalisme minder verarmd dan die van Frankrijk, Holland, Italië, Polen.

Wat onze klasse betreft: Direct na de „bevrijding“ war er een stroming, die tegen het reformisme gericht was. Men probeerde nieuwe massa-organisaties op te bouwen op de grondslag der bedrijven. Nu echter zijn die z.g. „bedrijfsorganisaties“ omgevormd in bedrijfsvakbonden, die nog reformistischer, nog nationalistischer en meer anti-revolutionair dan de oude C.G.T. zijn. Bovendien zijn ze bezig te fuseren met de C.G.T.

De bekende politiek van „loonblokkade“ wekt natuurlijk veel misnoegen bij de arbeiders. Verschillende malen stonden we voor grote stakingen. Grote menigten arbeiders stroomden samen, bereid tot de strijd. Maar zij! Twee of drie redevoeringen van reformistische en stalinistische leiders waren voldoende om het verzet te doen verzinken.

Dit houdt een les voor ons in. Het feit, dat duizenden strijdlustige arbeiders op slag veranderd kunnen worden in manifestanten VOOR de regering en haar politiek, zoals dat in La Louvière en Charleroi is gebeurd, betekent, dat die arbeiders in de geest iets gemeenschappelijks hebben met de reformisten. Daardoor kunnen ze bewerkt worden van strijders TEGEN het kapitalisme tot steunpilaren VAN het kapitalisme.

Dit gemeenschappelijke is ten eerste het nationalisme, ten tweede de mening, dat DE STAAT de „algemene belangen“ vertegenwoordigt en ten derde, dat „nationalisaties“ een weg naar het socialisme zijn.

hoe komen we uit die toestand? Niet door de reformistisch of nationaal-gezinde arbeiders in bedrijfsorganisaties te organiseren in plaats van in de oude vak- of industriebonden. Het reformisme moet verbrijzeld worden door propaganda voor internationalisme en propaganda van de marxistische leer, door het vormen van een politieke revolutionaire partij.

ONDERSCHRIFT.

We zijn het met onzen makker eens, waar hij wijst op de oude opvattingen omtrent nationalisme, de staat als „verzorgingsinstituut“ en de illusies van de nationalisatie als stap naar het socialisme. Omtrent de wijze, waarop daarin verandering moet komen, verschillen we echter grondig.

Hij zegt: het oprichten van nieuwe organisaties heeft geen zin, omdat deze nieuwe organisaties even reformistisch worden, zolang de arbeiders hun oude geestelijke bagage houden. Daarom moeten de arbeiders maar in hun oude organisaties blijven, doch ze moeten een stevige revolutionaire politieke partij vormen, om de geestelijke omvorming van de arbeiders tot stand te brengen. Daarmee veranderen dan tegelijk die oude organisaties en kunnen het organen voor de klassenstrijd worden. Daarom is zijn standpunt, binnen de oude organisaties te werken.

Naar onze mening ligt de kwestie volkomen anders. Er moet een geheel nieuwe arbeidersbeweging komen. En deze moet uitgaan van nieuwe opvattingen.

Doel van onze strijd in Indië

Onder dit motto sprak Generaal Spoor vorige week via de radio voor het leger en wij lezen daaromtrent in de N.R.Crt. van 29 Juni: „Velen vragen zich thans af: wat thans feitelijk onze taak is; daarbij kennen velen Indië riet zoals het was en hebben geen uitzicht op hetgeen uit de verwarde toestand nog wordend is, terwijl de propaganda tracht een terreur, die erger is dan de nazi-terreur, te verheerlijken als een vrijheidsstrijd. Onze strijd is niet gericht tegen den waartachtigen nationalist die niet op de barricade staat en moord en doodslag pleegt, doch nationalist wenst te zijn in een wereld, waar orde en rust heersen“.

Terzelfdertijd ontlenen wij aan het „Beursbericht“ van 27 Juni: „En van Java weet men helemaal zo goed als niets, of misschien niet veel anders dan dat het aard tegen hard zal gaan om de Japanse terroristen en de door hen gedresseerde inlandse fanatici baas te worden; een karwij, dat door de Nederlanders ongetwijfeld zal worden opgeknapt. In een ander particulier schrijven uit U.S.A. werd ons gezegd, dat wij Nederlanders in Indië inderdaad alle zedelijke en economische posten aan onze kant hebben en dat het een misdaad zou zijn om den inlander aan de groep terroristen over te laten, maar „dat Nederland toch nooit zijn wil zou kunnen doorzetten tegen die van Washington in, met Londen en Labour op het tweede plan“ En als men in de pers leest dat de Amerikaanse consul te Batavia liefst 26 vice-consuls onder zich

gen omtrent wat de georganiseerde arbeidersklasse eigenlijk is. Dat zijn geen vakbonden, waar de besturen beslissen, maar dat zijn de personen als geheel, ongeacht of ze wel of niet georganiseerd zijn, of ze Christelijk, Katholiek of wat anders zijn. De kracht van de arbeidersklasse ligt in haar beheersing van het arbeidsproces, dat is tegelijk in het beheersen van de bedrijven. Maar dat kan ze alleen in de vorm van gemeenschappelijk optredende bedrijfspersonelen, die zelf tot heersende macht in het leven willen worden. Vakverenigingen en politieke partijen hebben hier geen functie.

Als onze makker wil werken aan het vormen van een revolutionaire politieke partij, dan zou deze alleen zin hebben, wanneer ze als propagandist van een nieuwe, zelfstandige beweging der arbeidersklasse optreedt.

Maar dat kan niet in de oude bonden, die juist leven vanuit het beginsel, dat zij een rol te vervullen hebben in de klassenstrijd en later in de opbouw van een socialistische maatschappij. Zolang vakverenigingen nog de kans krijgen, zich in de leiding van enigerlei strijd van de arbeiders te mengen, komt van de vorming van een werkelijk klassefront niets terecht.

Het begint dus te knijpen. Trouwens, voor degene die de diverse berichten heeft gevolgd, was dit reeds lang duidelijk. Er wordt reeds sedert geruime tijd koehandel gedreven. Het Nederlandse imperialisme heeft grote kapitaalbelangen in Indonesië. Hoewel uiteraard deernis geschonken, zou men niettemin graag nog een zo groot mogelijk deel van dat kapitaal terug wenssen. Amerika steit alles in het werk om de positie van het Nederlandse kapitaal over te nemen en Sjahrir is daarbij in feite de lachende derde, die uit deze situatie zo veel mogelijk voordeel tracht te behalen voor de Indonesische kapitaalbelangen, die hij vertegenwoordigt. De „extremisten“ verzetten zich tegen dit alles daar hun belang noch het Indonesische, noch het Nederlandse, noch het Amerikaans-Engelse kapitalisme is.

Het Nederlandse kapitalisme op zijn beurt ziet door het optreden van deze „extremisten“ zijn belangen, die reeds ernstig door het Amerikaans-Engelse kapitalisme

worden bedreigd, nog meer in gevaar komen. Vandaar dat de geesten „rijp“ moeten worden gemaakt, vandaar de openlijke of bedekte ophitsing om er nu eindelijk eens op te slaan teneinde die arme Indonesische bevolking van die „Japanse“ terroristen te bevrijden. De vraag blijft echter open, of het Amerikaanse kapitalisme dit „er op los slaan“ zo maar zonder meer goed zou keuren, daar een dergelijk optreden bezwaarlijk aan zijn belangen

ten goede zou komen. Waarmee wij maar willen zeggen, dat we met belangstelling tegemoet zien wat uit deze warwinkel uiteindelijk te voorschijn zal komen. Het meest voor de hand liggend, door kapitalistische bril bezien, is een compromis tussen Indonesisch-Amerikaans-Nederlands kapitaal waarbij het Indonesische proletariaat in de positie zou komen te verkeren van verscherpte uittuiting door een driemanschap.

Gemilitariseerde jeugd

Wij ontvingen een brief naar aanleiding van ons artikel „Loden Soldaatjes“. De schrijver van die brief is een oud-padvinder, die „toevallig“ Spartacus van 6 Juli eens doorkeek. Hij is verontwaardigd, dat wij de padvinderij als vooropleiding voor het leger beschouwen, omdat ze alleen in dezelfde uniformen gekleed zijn, commando's opvolgen en keurig marcheren. Volgens hem lopen ze in de A.J.C. ook allemaal eender gekleed en marcheren ze daar ook keurig. En... orde moet er nu eenmaal zijn, en die kan er niet zijn zonder commando's. Bij de padvinderij althans niet volgens schr. Daar zou het een hopeloze bende zijn als er geen commando's opgevolgd worden.

Laten we den brieven schrijver meteen maar even zeggen, dat in geen enkele vrije jeugdorganisatie commando's gegeven worden, en dat het er heus geen hopeloze bende is. De mensen dragen daar zelf de verantwoordelijkheid voor de goede gang van zaken, ieder lid persoonlijk. Als de leden van een gemeenschap (of het nu jonge of oude mensen zijn doet eigenlijk niets ter zake), zelf en gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen, dan zijn commando's overbodig. Natuurlijk zijn er dan wel personen, die zich wanordelijk gedragen, maar die worden heus wel door hun kameraden op de vingers getikt.

Het op maat van trekkersliedjes marcheren van welke jeugdgroep ook is heel iets anders dan het marcheren, zoals we dat enige weken geleden op een zonnige Zaterdag van de padvinders zagen. Men behoeft jonge mensen helemaal niet geveertjes in hun handen te stoppen om ze klaar te maken voor het leger. Men kan ze zelfs wel aardige en nuttige spelletjes leren zoals, touwknopen, kompas lezen, spoor zoeken, vlaggetekens geven en wat dies meer zij. En toch worden van diezelfde mensen goede soldaten gekweekt. Dat marcheren is niet zo onschuldig als men wel denkt.

We hebben ze gezien... één been, één gezicht, één arm, duizenden jongens. Gespannen luisteren naar commando's, ze onvoorwaardelijk opvolgen. Niet denken, dat doet de commandant wel voor je, alleen maar doen, alleen maar datgene doen wat gecommandeerd wordt. Dit marcheren was geen losweg vrolijk lopen op de maat

Nee, met „aardige en nuttige bezigheden“ kan men deze geest niet camoufleren. Trouwens, dat de padvinderij een semi-militaire organisatie is, is toch algemeen bekend. Tijdens de eerste wereldoorlog zijn de padvinders al actief ingeschakeld bij het militaire apparaat, o.a. in Engeland en ook in Nederland bij de kustpatrouille. Verder verrichten ze allerlei orde-diensten.

Een verschijnsel van ernstige aard, ernstig juist voor de arbeidersjeugd, die veelal niet in padvindersorganisaties is georganiseerd, is het feit, dat men de drang om van de jeugdorganisaties een militaristische instelling te maken, algemeen waarneemt. De Nederlandse regering heeft haar mensen naar Engeland gezonden om daar een kijkje te nemen in de Army Cadet School, die weliswaar beweert geen semi-militaire organisatie te zijn, en

vertelt, dat ze met mil. zaken maar heel weinig te maken heeft. Ze heeft alleen maar een tankje en een paar machinegeweren geleend van het dep. van mil. zaken, om de jongens daar eens mee te laten kennis maken. Ze beoogt slechts „flinke mannen“ te kweken!

Verder moeten we op dat gebied de „Nederlandse Jeugd Gemeenschap“ niet onderschatten. Het embleem, de oranje-cirkel is niet zonder betekenis. De beginselverklaring bevat zinsneden als: Trouw aan vaderland en vorstenhuis. Hier is van regeringswege een poging gedaan, de jeugd onder één leiding te brengen in het vaderland, d. i. kapitalistisch belang. De padvindersorganisatie gaf hierin het goede voorbeeld. Het is de regering niet erg gelukt om de arbeidersjeugd onder haar controle te brengen. Maar, weest op Uw hoede!

WAT ONS OPVIEL.

Generaal Spoor, commandant der Nederlands-Indische strijdkrachten over „onze strijd“: „Onze strijd is niet gericht tegen den waarachtigen nationalist, die niet op de barricade staat en moord en doodslag pleegt, doch nationalist wenst te zijn in een wereld, waar orde en rust heersen.“ NAT. ROTT. CRT. 29 Juni '46

Mogen we toch alsjeblift meespelen? Ons land eist een „forser en vooruitstrevende koers, die alleen door een regering met communisten gegeven kan worden.“ (Persoverzicht betreffende de reactie van „De Waarheid“ op de kabinetsvorming in de NAT. ROTT. CRT. 3 Juli '46)

Het eeuwige spook. „De Belgische Minister van Arbeid heeft verklaard, dat de stakingen, waardoor de metaalindustrie getroffen wordt, uitgelokt schijnen te zijn door de Trotskisten.“ NAT. ROTT. CRT. 25 Mei '46

Uit het debat in het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden over de versterking van een militairen-lesing aan Engeland: „Waar het om gaat“, zo heeft een vooraanstaand afgevaardigde gezegd, „is of de lening Groot-Britannië zal versterken als een grensbuitenpost tegen het communisme.“ NAT. ROTT. CRT. 9 Juli '46

Commentaar overbodig. „De tuberculoselijders te Berlijn, 64.000 in getal, zullen aanvullende rantsoenen krijgen.“ NAT. ROTT. CRT. 10 Juli '46

Sjahir's ontvoering

„De Rotterdammer“ van 8 Juli meldt naar aanleiding van een bericht in het Engelse blad „The Observer“:

„Naar verluidt, is de ontvoering van Sjahir op 27 Juni niet het gevolg is geweest van terroristische activiteit, maar op touw gezet door „president“ Soekarno, die zich daarmede de gelegenheid wilde verschaffen de volledige macht tegen de Nederlanders in eigen hand te nemen.“

„De Waarheid“ van 6 Juli meldt naar aanleiding van een verklaring van den minister van Voorlichting Natsir voor radio-Djakarta: „Vijfde kolonne aan het werk“. Men blijkt te maken te hebben met een poging tot een staatsgreep door een ultra-radicalen Vijfde Colonne, onder aanvoering van den Trotskist Tan Malakka. Verder worden Soebardjo, Mohamed Yamin, Soekrant en anderen met name genoemd.“

Commentaar lijkt ons feitelijk overbodig. Het is een staaltje van de wijze, waarop wij worden „voorgelicht“. Hoogstens zou de vraag kunnen worden gesteld „Wie is de leugenaar?“

27 Juli 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 30

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voorl. adres: Beurstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

Adres administratie Trovringstraat 811
Postgiteo 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

STRIJD OM DUITSLAND

Honger, ellende, machteloosheid: Dit is de conclusie, welke wij moeten trekken uit de spaarzame berichten, welke ons ten aanzien van de toestand waarin de Duitse arbeidersklasse zich bevindt, bereiken. De dagbladen bevatten soms enige gegevens over de erbarmelijk lage levensmiddelen rantsoenen en de treurige woningtoestanden.

De „Grote Vier“ hebben dan ook op de Parijse ministerconferentie een begin gemaakt met de behandeling van het „probleem Duitsland“. Maar — niet de verzachting van het leed, het stillen van de honger en het scheppen van woongelegenheid voor de door hen van het Nazi-juk „bevrijde“ bevolking staat op hun program. Zij zullen, na een eerste mislukking, de besprekingen waarschijnlijk in November hervatten. Het onderwerp is: De toekomstige positie van Duitsland als voormalige staatkundige en economische eenheid. Want nooit meer mag er in Midden-Europa een bedreiging voor de wereldvrede ontstaan. Nooit meer mag de Duitse heersende klasse naar handen uitstrekken naar wat „eerlijk“ door haar vijanden in deze oorlog is gewonnen.

Veel mensen, kort geleden nog slachtoffer van de nazi-heerschappij, menen, beïnvloed door een op het sentiment gericht nationalistische propaganda, in de Duitse en met name de „Pruisische geest“ de bron te moeten zien van alle ellende. Hoezeer zij zich vergissen, toont de ontwikkeling in het afgelopen jaar. De „Duitse geest“ d.w.z. het Duitse nationalisme, is natuurlijk vernietigd, doch de wereld ziet zich door nog grotere gevaren bedreigd.

Aan een toekomstige leidende rol van de Duitse bourgeoisie in de wereldpolitiek valt niet meer te denken. Daartoe ontbreken de voorwaarden: Grondstoffen en mensen. Want Duitsland bezit praktisch geen petroleum, te weinig ijzer en koper en niet voldoende voedsel, terwijl tegenover landen als Rusland met zijn 200 miljoen en de Verenigde Staten met zijn 140 miljoen mensen de ± 80 miljoen

Duitsers (met inbegrip van de Oostenrijkers) en te gering mensenreservoir vormen. De nazi's hebben dit reeds in de afgelopen oorlog ingezien; Hus basis was te klein; zij trachtten van gans Europa een economische en ideologische eenheid te maken.

Thans is de kans op wereldheerschappij voor de Europese bourgeoisie zowel voor de Duitse als voor de Franse en ook voor de Engelse, volkomen verkeken. Niet Berlijn, Parijs en Londen zijn de hoofdsteden, waar het zenuwstelsel der kapitalistische wereld thans haar knooppunten vindt. De zwaartepunten zijn verplaatst naar Washington en Moskou. West en Midden-Europa is „tussengebied“ geworden. Beide machtscomplexen, het Russische en het Amerikaanse, pogen zich ook daar gunstige uitgangsstellingen voor de door beide voorbereide grote botsing te verschaffen. En beiden beroepen zich daarbij op hun streven, Duitsland tot een democratisch land te maken. Hun schone leuzen kunnen ons echter niet hun ware bedoelingen verbergen. Zij trachten beiden geheel Duitsland tot een vazalstaat te maken, doch houden rekening met de mogelijkheid slechts met een deel van de buit genoeg te moeten nemen. Nog kort geleden scheen Rusland slechts de verdeling in invloedssferen (bezettingszones) blijvend te willen handhaven. Thans heeft Molotof ter conferentie te Parijs verklaard, de Duitse eenheid na te streven.

In het kort willen wij nagaan welke belangen bij de diverse mogendheden overwegen. Amerika zocht overal ter wereld

beleggingsgebied voor zijn overtollig kapitaal. Tevens wil het zijn reeds verworven bezit verdedigen. We weten, dat vele belangrijke Duitse ondernemingen voor een groot deel door Amerikaners gefinancierd zijn. De hieruit te behalen winsten willen de Verenigde Staten zich niet laten ontnemen.

De Engelse politiek vertoont in grote lijnen dezelfde kenmerken. De enorme schuldenlast moet worden gedeld door een zo groot mogelijke export. Duitsland was voor de oorlog de belangrijkste afnemer der Britse industrieproducten en moet dit thans weer worden. Uiteraard trachten de beide Westerse mogendheden de grenzen van hun machtsgebied ook hier zo ver mogelijk naar het Oosten te verschuiven, om Rusland van de Atlantische Oceaan verwijderd te houden. Rusland voorlopig doel schijnt nog steeds te zijn Duitsland tot een volkomen agrarisch gebied te maken. Het tracht, om zijn economische en strategische positie te versterken, de in Midden- en West-Duitsland heersende chaos te vergroten, terwijl de „eigen“ bezettingszone geheel in het economische systeem van het Russische blok wordt ingeschakeld. We zien daar dezelfde verschijnselen als b.v. in Hongarije: Vergaande desindustrialisatie en onteigening van het grootgrondbezit.

Frankrijk, dat als tweede-rangsmogendheid uit de oorlog is gekomen, kan geen zelfstandige wereldpolitiek meer voeren. Nochtans stelt het eisen, gericht op de verkrijging van het Saargebied, hegemonie in het Rijnland en internationalisatie van het Ruhrgebied, waarbij het speculeert op de tegenstelling tussen de grote mogendheden. Het onverwachte pleidooi van Molotof voor de Duitse eenheid heeft hen, althans voorlopig van Russische steun beroofd.

De hierboven geschetste doelstellingen der machtige imperialistische staten weerspiegelen zich in de binnenlandse politiek. Vooral in de Russische zone wordt de stelselmatig doorgevoerde verpaupering der arbeidersklasse gemotiveerd met haar „schuld aan de oorlog“. In de Westelijke zones blijven de nazi's in het bestuursapparaat en het bedrijfsleven commando-stellingen bezet houden, „opdat de chaos worde voorkomen“.

UIT DE INHOUD:

Gebonden en losgeslagen
Opvoeding en Onderwijs in
Rusland
De nieuwe strijdmethoden en
het communisme